

Μάθημα :ΕΚΦΡΑΣΗ – ΕΚΘΕΣΗ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ	
Καθηγήτρια: ΦΩΣΤΕΡΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Χρόνος: 3ΩΡΕΣ
Όνοματεπώνυμο:	Τάξη:

ΘΕΜΑΤΑ

ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τα πράγματα σήμερα οδηγούν προς μια κοινωνία πολυεθνική , κοινωνία χωρίς σύνορα. Οι **αισιοδόξοι** πιστεύουν ότι η κοινωνία αυτή θα λειτουργεί με βάση τις αρχές του διεθνές δικαίου, χωρίς παραβιάσεις ατομικών και εθνικών δικαιωμάτων. Πρέπει, άραγε, άτομα και λαοί να εφησυχάζουν με τη πεποίθηση ότι θα τους αποδίδεται δικαιοσύνη και ότι θα γίνονται σεβαστά τα δικαιώματά τους ή μήπως πρέπει να επαγρυπνούν και να δραστηριοποιούνται , για να υπερασπίζονται ό,τι αποτελεί γι' αυτούς ατομικό ή εθνικό δικαίωμα;

Το γεγονός ότι καταπατούνται βάνουσα τα στοιχειώδη ανθρώπινα δεν επιτρέπει, τουλάχιστον σ' εμάς τους Έλληνες , μια **αφελή** αισιοδοξία ούτε παραίτηση από κάθε δραστηριότητα που σκοπεύει στη προστασία των δικαιωμάτων των ομοεθνών – και όχι μόνο. Ξέρουμε ότι οι συσσωματώσεις και οι συνοστώσεις λαών και κρατών ήταν μια ιστορική αναγκαιότητα. Αλλά συχνά, για χάρη των αναγκαιοτήτων αυτών, θυσιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ασφαλώς οι νέες πολιτικές εξελίξεις δεν οδηγούν στη δημιουργία του καλύτερου κόσμου απ' όσους είναι δυνατόν να υπάρξουν, όπως θα έλεγε ο Λάμπνιτς, αλλά δεν πρέπει να μας κυριεύει η απαισιοδοξία του Σοπενχάουερ. Ο άνθρωπος αντέχει.

Εξάλλου, δεν μπορούμε να γυρίσουμε τον τροχό της προόδου ανάποδα. Τα επιτεύγματα της τεχνολογίας έχουν μετατρέψει τον πλανήτη σε μια γειτονιά. Καθετί που συμβαίνει σε οποιαδήποτε γωνιά της γης γίνεται αμέσως γνωστό, και με την τηλεψία ορατό, σε όλα τα μήκη και πλάτη της **υδρογείου**. Ακόμη και τα προβλήματα έπαψαν πια να έχουν ατομικό ή εθνικό χαρακτήρα. Προσλαμβάνουν υπερατομικό και υπερεθνικό. Αγγίζουν κάθε άνθρωπο. Το βεληνεκές τους είναι συχνά οικουμενικό. Η οικουμενικότητα των προβλημάτων προωθεί της **εγκαθίδρυση** μιας πολυεθνικής κοινωνίας. Προβλέπεται ότι μελλοντικά τα σύνορα θα καταργηθούν, οι άνθρωποι θα επικοινωνούν χωρίς διατυπώσεις και ο παγκόσμιος χάρτης θ' αλλάξει παίρνοντας ένα ομοιόμορφο χρώμα ή το χρώμα των γεωφυσικών χαρτών. Ίσως μελλοντικά και οι άνθρωποι ν' αποκτήσουν λόγω επιμειξίας κοινά χαρακτηριστικά.

Οι ένθερμοι υποστηρικτές μιας τέτοιας εξέλιξης υποστηρίζουν μεταξύ των άλλων ότι σε μια τέτοια πολυφυλετική και πολυπολιτισμική κοινωνία , όπως τη λένε, τα ανθρώπινα δικαιώματα θα γίνονται σεβαστά κι έτσι θα αποτρέπονται οι αδικίες και οι αντιδικίες , οι τριβές και οι προστριβές.

Ωστόσο τα διδάγματα του παρελθόντος δε μας επιτρέπουν να διαλύσουμε το σκεπτικισμό μας. Πάντα η ένωση δυνάμεων έφερνε το καλό, αλλά πάντα μέσα από την ένωση **κραταιωνόταν** το δίκαιο του ισχυρότερου. [...] Έτσι, στην Ενωμένη Ευρώπη, στην Ευρώπη των Λαών, όπως λένε, θα ισχύσει η καταστατική αρχή της «Φάρμας των ζώων» του Όργουελ : «Όλα τα ζώα είναι ίσα, αλλά μερικά είναι πιο ... ίσα»!

Τα ανθρώπινα δικαιώματα γίνονται σεβαστά μόνο μεταξύ ίσων. Ο ισχυρός είναι πιο ... ίσος και τα δικαιώματά του πιο ... ίσα! Του Κουβέιτ είχε δίκιο, γιατί είχε πετρέλαια. Η Κύπρος στερείται των δικαιωμάτων της, γιατί δεν έχει πετρέλαια. Στη Σαουδική Αραβία αγνοούνται και οι πιο στοιχειώδεις αρχές ελευθερίας, ιδίως στις γυναίκες και στους ξένους, αλλ' όλοι γονυπετούν μπρος στη σαρικοφόρο εξουσιαστική κάστα, που ελέγχει το μέγιστο ποσό πετρελαίου, που αποτελεί το αίμα της παγκόσμιας οικονομίας. Και μια διαφορά: αίμα προσφέρουν πολλοί πετρέλαιο ουδείς. Το αίμα δωρίζεται , το πετρέλαιο αγοράζεται. Άρα, το πετρέλαιο είναι ανώτερο του αίματος. Κατόπιν αυτού καταντά αστείο να μιλάμε για σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Οι καιροί μας και οι καιροί που θα έλθουν είναι ιδιαζόντως πονηροί. Κανείς δεν μπορεί να εγγηθεί ότι μέσα στις τόσες κοσμογονικές αλλαγές που συμβαίνουν γύρω μας δε θα βρουν πρόσφορο και εύφορο έδαφος για να αναπτυχθούν οι πονηροί και να σπείρουν ζιζάνια. Κρίνοντας από τα τωρινά δεδομένα, δεν μπορούμε να είμαστε βέβαιοι για τίποτα. Ο εφησυχασμός, πάντως, και το σταύρωμα των χεριών δεν είναι ενδεδειγμένη λύση. Η λογική του «κοιμήσου και η τύχη σου δουλεύει» είναι προ πολλού ακυρωμένη. Η απραξία και η αβουλία μπρος σε ωμές παραβιάσεις ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι η νάρκη των εθνών, που μπορεί από στιγμή σε στιγμή να εκραγεί και να τινάξει συθέμελα τα έθνη στον αέρα.

Του Σαράντου Καργάκου

[Διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης]

- Ο Λάιμπνιτς ήταν ένας από τους σημαντικότερους φιλοσόφους του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα και θεωρείται ως καθολικό πνεύμα της εποχής του (homo universalis): έχει χαρακτηριστεί ως «ο πολυμαθέστερος ανήρ μετά τον Αριστοτέλη»
- Ο Σοπενχάουερ ήταν Γερμανός φιλόσοφος, γνωστός για τον αθεϊστικό πεσιμισμό και την φιλοσοφική του διαύγεια.
- Ο Τζωρτζ Όργουελ, ήταν βρετανός συγγραφέας, λογοτέχνης και δημοσιογράφος. Το έργο του χαρακτηρίζεται από ξεκάθαρο πεζό λόγο, συνειδητότητα των κοινωνικών ανισοτήτων, αντίθεση στα ολοκληρωτικά καθεστώτα και αφοσίωση στο δημοκρατικό σοσιαλισμό.

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε σε 100 – 200 λέξεις

Μονάδες 25

B.1 Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω προτάσεις γράφοντας στην κόλλα σας δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση **Σωστό ή Λάθος**.

α. Όλοι θεωρούν πως στις σύγχρονες πολυεθνικές κοινωνίες δεν θα υπάρχει παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

β. Όλοι οι Έλληνες είναι ανάγκη να συστρατευθούν στον αγώνα για τη προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διατηρώντας στάση συγκρατημένης αισιοδοξίας.

γ. Τα προβλήματα της σύγχρονης εποχής αφορούν το σύνολο των ανθρώπων.

δ. Το δίκαιο της πυγμής αποδυναμώνεται από την ένωση των κρατών.

ε. Η αδράνεια απέναντι στις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπάρχει περίπτωση να οδηγήσει στη καταστροφή των εθνών.

Μονάδες 10

B.2.α Ποιος/οι τρόποι ανάπτυξης υπάρχουν στην 6^η παράγραφο του κειμένου; («Τα ανθρώπινα δικαιώματα... για σεβασμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων»)

Μονάδες 5

B.2.β Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της 6^{ης} παραγράφου;

Μονάδες 5

B.3. Να μετατρέψετε τη σύνταξη στο παρακάτω απόσπασμα του κειμένου [από ενεργητική σε παθητική και το αντίστροφο].

«Οι ένθερμοι υποστηρικτές μιας τέτοιας εξέλιξης υποστηρίζουν μεταξύ των άλλων ότι σε μια τέτοια πολυφυλετική και πολυπολιτισμική κοινωνία, όπως τη λένε, τα ανθρώπινα δικαιώματα θα γίνονται σεβαστά κι έτσι θα αποτρέπονται οι αδικίες και οι αντιδικίες, οι τριβές και οι προστριβές.»

Μονάδες 5

B.4.α Να εντοπίσετε **συνώνυμα** για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, χωρίς να αλλάζει το νόημα.

αισιόδοξοι, αφελή, υδρογείου, εγκαθίδρυση, κραταιωνόταν

Μονάδες 5

B.4.β Να εντοπίσετε αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου :
Οικουμενικό, κοινά, μέγιστο, εύφορο, εφησυχασμός.

Μονάδες 5

Γ. Στην αυγή του εικοστού πρώτου αιώνα τα φαινόμενα παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνεχώς πληθαίνουν. Σε ένα άρθρο, που θα δημοσιευτεί σε μαθητικό περιοδικό εντοπίζετε τις βασικότερες συνέπειες της καταπάτησης του δικαιώματος στη δωρεάν εκπαίδευση στη χώρα μας και προτείνετε δράσεις μέσω των οποίων η πολιτεία αλλά και η εκπαιδευτική κοινότητα θα μπορούσαν να διασφαλίσουν το ύψιστο αγαθό της μόρφωσης σε όλα τα ελληνόπουλα.

Μονάδες 40